

Polyarteriitis nodosa

Polyarteriitis nodosa (polyarteriitis, klasická polyarteriitis nodosa, PAN) je **zánětlivé** onemocnění malých a středních cév kůže, ledvin, periferních nervů, kardiovaskulárního a gastrointestinálního systému. Postihuje celou stěnu cévy a nese s sebou celou řadu komplikací (aneuryzma, trombus, infarzace až projevy multiorgánového selhání).

Epidemiologie a etiologie

Jedná se o vzácné onemocnění, častěji postihuje muže okolo 50 let. Etiologie zatím není jasná, uvažuje se o imunokomplexech a některých virech (*HBV*, *CMV*, *HIV*, parvoviry).

Klinické příznaky

Onemocnění provází obecné známky zánětu a různá závažnost postižení orgánových systémů.

- **Obecné známky zánětu:** zvýšená teplota až horečka, únava, zhubnutí, bolesti svalů a kloubů.
- **Kožní projevy:** erytémy, bolestivé podkožní noduly, petechie, palpovatelná purpura, livedo vascularis, ulcus, nekrózy kůže (je-li postižena pouze kůže, hovoříme o *polyarteriitis nodosa cutanea*).
- **Příznaky z poškození periferních nervů:** bolest, parestázie, paréza (periferní neuropatie s projevy mononeuritis multiplex).
- **Příznaky z poškození ledvin:** hypertenze, renální insuficience, proteinurie, erythrocyturie.
- **Příznaky z poškození GIT:** bolest břicha, krvácení do GIT, pankreatitida, cholecystopatie apod.

Diagnostika

V diagnostice polyarteriitis nodosa se uplatňuje:

- **Anamnéza.**
- **Fyzikální vyšetření.**
- **Laboratorní vyšetřovací metody:** ↑ FW + CRP, eozinofilie, 1/3 nemocných HbsAg+, c-ANCA+.
- **Angiografie:** nález okluzí a aneuryzmat.
- **Biopsie** ze svalů, jater, ledvin, kůže a následné histopatologické vyšetření.

Poznámka: American College of Rheumatology vypracovala klasifikační kritéria pro polyarteriitis nodosa.

Léčba

V léčbě se používají především **kortikosteroidy**, v těžkých případech se kombinují s **cyklofosfamidem** (pulzy methylprednisolonu + cyklofosfamidu v dávce 10–15 mg/kg v týdenních až měsíčních intervalech).

Odkazy

Související články

- Systémové vaskulitidy

Použitá literatura

- KLENER, P, et al. *Vnitřní lékařství*. 3. vydání. Praha : Galén, 2006. ISBN 80-7262-430-X.
- PUCHMAYER, Vladimír a Karel ROZTOČIL, et al. *Praktická angiologie*. 2. vydání. Praha : Triton, 2003. 226 s. ISBN 80-7254-440-3.
- KARETOVÁ, Debora a František STANĚK, et al. *Angiologie pro praxi*. 1. vydání. Praha : Maxdorf, 2001. 311 s. ISBN 80-85912-52-X.
- ŠTORK, Jiří, et al. *Dermatovenerologie*. 1. vydání. Praha : Galén, Karolinum, 2008. 502 s. ISBN 978-80-7262-371-6.